

חדשים לבקרים

לקט לפורים

מפתח נושאים

13.....	מתנות לאביונים	19, 15, 13, 12	הלכות
17.....	עד דלא ידע.....	18, 4, 3	הסתר וצניעות
19, 15	קריאת מגילה	16, 11, 10.....	התמודדות עם קשיים
17, 9, 8, 7, 6, 2.....	שמחה	10	ונהפוך הוא
14.....	תחפושות	11, 2.....	זכור .....
16.....	תענית אסתר	4, 3.....	מגילת אסתר .....
		12, 5.....	משלוח מנות .....

אולפנת צביה
מעלות

ליצן קטן - ולא נחמד...

להשמיד להרוג ולאבד - עם שלם. בלי רחמים. ממש מזעזע! בלתי נתפס!
נשמע לכן מופר?

לא, לא התכוונתי לסיפור המגילה.

הכוונה היא למצווה הידועה "תמחה את זכר עמלק". זה לא נשמע לכן אכזרי?
אין ספק שזו אחת המצוות הקשות להבנה. נסתרות דרכי ה'. כמובן שאנחנו מקבלים
עול מצוות גם בלי שנבין הכל. ובכל זאת צריך לנסות ולהבין ככל שאפשר.

אז נכון, אסור לרחם על אכזרים. מי שמרחם על האנשים הלא נכונים - סופו לנהוג
באכזריות דווקא אל הרחמנים. (ובלי יותר מדי פוליטיקה - תשאלו את תושבי שדרות...)

נכון גם, שמי שתלמד על הנושא, תמצא הסברים רבים לחומרת החטא של עמלק:
הם היו **הראשונים** שהעניזו להילחם בישראל, וגררו את כל האויבים שבאו אחר כך; הם
היו אויבים **שפלים** שנטפלו לחלשים; הם היו **גונבים ילדים** ומוכרים אותם לעבדים,
ועוד ועוד הסברים על שורש נשמתם הטמא...

ובכל זאת קשה - האם אין אפשרות לתיקון? האם השמדה היא הדרך היחידה?
מדוע דווקא עמלק הפכו לסמל הרוע, לעיוות שאין לו תקנה?

כמו שאמרתי - נסתרות דרכי ה', ואם הוא קבע - אז הוא יודע -
אבל יש עוד מסר חשוב, שאפשר ללמוד מכאן:

מכל "תארי הכבוד" שאפשר היה "להדביק" לעמלק - 'רשעים', 'שֶׁטָנִים', וכל השאר,
בחרו חז"ל להדביק להם דווקא את התואר הבלתי צפוי: "**לְצִיִּים**". ליצנים...

עמלק - לְצִיִּים! לא נשמע לי מתחבר. מישהי מכירה בדיחה שלהם?

לי, בכל אופן, הם לא נשמעים כל כך מצחיקים, החבר'ה האלה...

אבל המילה הזאת, בעיני חז"ל, מבטאת יותר מהכל את המצב החמור של עמלק. זה
הדבר שלא נותן להם שום סיכוי לתיקון:

כי ה"לֶץ" - זה לא סתם אחד שמספר בדיחות.

"לֶץ" - זה מי שהופך כל דבר גדול, כל דבר קדוש וחשוב - לכלום. לצחוק. 'צחוקים'.

כשכולם מתרוממים, מתרגשים, מתקדשים - הוא שואל "למה מי אמר?!"

כשמסבירים לו, כשמוכיחים אותו, כל מה שיש לו לעשות זה לגחך, ולצפצף...

שום דבר לא באמת נכנס אליו. שום דבר הוא לא לוקח ברצינות.

הוא אולי נראה בחור שמח, הלץ הזה, אבל מבפנים - הוא חלול לגמרי. **ריק ואטום!**

דווקא בימים שבהם מרבים בשמחה, מזדמן לנו בכל שנה לפגוש בו מחדש - ולזכור:

אנחנו - לא שמחים ככה. אנחנו לא מבטלים, לא מוחקים, ולא מזלזלים.

אצלנו - השמחה באה דווקא מתוך ההבנה עד כמה אנחנו, כולנו, מלאים בטוב.

אנחנו לא ליצנים קטנים. אנחנו שמחים בגדול!!

שיא ההסתר

משהו ש (אולי) לא ידעתם על מגילת אסתר :

אתן יודעות למה התחפש אחשורוש?

אם לא, אז תישארו רגע במתח... לפני שאגלה לכן, צריך להבין משהו חשוב. כשאנחנו מתיישבים היום לקרוא את המגילה, מחופשים ועליזים - אנחנו לא בדיוק מבינים מה **באמת** היה האסון באותה תקופה. אפילו המילים הקשות - "להשמיד להרוג ולאבד" והמנגינה העצובה של הקורא - לא ממש ממחישים את חומרת המצב. על תקופת המגילה נאמר "וְאֵלֶיךָ הִסְתֵּר אֶסְתֵּר פְּנֵי בָּיֹם הַהוּא" (דברים לא, יח). זה לא סתם רמז **לאסתר** המלכה. זה **הִסְתֵּר פְּנֵים**. זה לא סתם הִסְתֵּר. זה הסתר **כפול**. "הִסְתֵּר אֶסְתֵּר". ומי שבאמת תבין את הרקע הקשה, תוכל להעריך את גודל הישועה.

אז נשארו לנו כמה שורות לדבר על המצב הקשה, וגם על התחפושת של אחשורוש :

שבעים שנה כבר עברו, מאז שהתחילו הגלויות של ממלכת יהודה. גם בית המקדש הראשון נחרב מזמן, ועם ישראל ספג מכות מוות וייסורים. הניסיון להקים מחדש את בית המקדש - נעצר על ידי אחשורוש, ששלט בכל האיזור. **ייאוש מוחלט**. **זהו, כנראה שה' עזב אותנו סופית**. אפילו ההבטחה של ירמיהו הנביא, שהגאולה תבוא בסוף שבעים שנה - לא התקיימה, אם ספרנו נכון... כנראה שזה סופי. הגזרה של "להשמיד להרוג ולאבד", שתבוא בהמשך, היא רק המסמר האחרון בארון המתים שעם ישראל בנה לעצמו בדמיונו, באותה תקופה. **זהו. כבר אין יותר עם ישראל, חלילה...**

לא רק אנחנו הבנו את זה. גם אחשורוש, שבהתחלה חשש מנקמת ה' - הגיע למסקנה שהוא כבר לא בשטח, חלילה. אולי הוא יִשָּׁן או משהו כזה. "הגיע הזמן להחליף אותו" - אמר אחשורוש, ובדיוק לזה הוא התחפש, רק שהוא לקח את זה יותר מדי ברצינות... כל המשתה שנעשה בשושן, היה בעצם תחפושת לאלוקים, שמפרנס את העולם כולו. אפילו מספר הימים של המשתה - 180, שזה חצי שנה, מְחַקֵּה את הבורא, שהקדיש את ימות הקיץ להצמיח לעולם את התבואה. גם כל שאר התיאורים המפורטים של המשתה, לא נועדו רק ללמד אותנו על העושר הרב, אלא לחקות בפרטי פרטים את ההנהגה של ה'. שלא לדבר על השימוש בכלי המקדש - כלי בית ה'...

המסר שלו ברור : אין עם ישראל. וגם אין, חלילה, אלוקי ישראל. **עכשיו תורי**.

והבעיה היא - שכל הסימנים מראים שהוא צודק...

אז אולי הצלחנו קצת "להיכנס" למצב הקשה. ננסה בהמשך להבין איך יוצאים מזה...

הפנים האחרות של ההסתר

אז מה עושים כשאחשורוש מתחפש לה'?

מה עושים בזמנים של הסתר פנים? איך יוצאים מזה?

אתמול למדנו על המצב הקשה, על הסתר פניו של ה', בתקופת המגילה.

אבל מתברר שזה לא ההסתר היחיד שיש במגילה.

יש עוד סוג של הסתר, שכדאי מאד לשים אליו לב. **הסתר** - ששמו **אסתר**.

הבחורה האמיצה הזו - דואגת לא להתבלט. כשכולן מתבשמות ומתגנדרות - היא

שומרת על פרופיל נמוך. היא גם היא לא מגלה את עמה ומולדתה.

מעניין שדווקא **הצניעות** הזו - היא זו שגרמה לה למצוא חן בעיני כל רואיה.

ומה שעוד יותר מעניין - שבזכות הצניעות הזאת התגלגלה הישועה, וההסתתרות של

אסתר סתרה את ההסתר של "הַסְתֵּר אֶסְתֵּיר". ממש ונהפוך הוא.

יופי. משחק מילים. אבל איך זה עובד בשטח?

כי ההסתר והצניעות מלמדים שהחיים זה לא רק מה שרואים בחוץ. יש דברים נסתרים.

לכל דבר יש עומק - שאולי לא תמיד מזהים אותו במבט ראשון, אבל הוא יותר חשוב

מהכל.

ולכן, אסתר "מוצאת חן בעיני כל רואיה". כי מי שחי את החיצוניות - אולי ימצא חן

בעיני הדומים לו, בעיני אלו מאותו עם או מאותו טעם. אבל מי שצנוע - מתחבר לנקודה

העמוקה שיש בכולם, ללא הבדלי עם וטעם.

ועוד משהו - מי שחי את החיצוניות, מתמוטט ונשבר מכל הסתר ומכל קושי. אבל מי

שחי את ההסתר - יודע להביט אל מתחת למִסְכּוֹת של המציאות - ולזהות בכולן את יד

ה'. אסתר גילתה לנו, שלא אחשורוש התחפש לה', כמו שהוא ואנחנו חשבנו, אלא ה'

הוא זה שהתחפש לאחשורוש, והוא ממשיך להנהיג את העולם בסתר, כשהמלך הפרסי

הוא רק כיסוי...

אז עכשיו תגידו לי אתן,

איך זה קורה לנו, שחג פורים, החג שבו הצניעות ניצחה את כל הראוותנות - הופך על

ידינו ליום שבו חוסר צניעות זה דבר לגיטימי!?

איך זה מסתדר שכמות האיפור שאפשר למצוא על "מלכת אסתר" אחת, גדולה לפעמים

מכמות הבשמים ששמו כל הנערות בשושן במשך ששה חודשים....!?

ועוד דבר תגידו לי -

האם זה לא ברור שההכתרה צריכה להיות **שיא הצניעות** - קודש הקודשים!!!

משלוח מנות – יציל ממות

את הסיפור המיוחד הבא קיבלתי מאחת הבנות, ואספר אותו מפיח, בלי לחשוף את שמה בשלב זה. מדובר בסיפור אמיתי לחלוטין, מהשנה שעברה.

אמנם הייתן אמורות לקרוא אותו לפני פורים, אך מוטב מאוחר מאשר לעולם לא:

כל שנה אותו הדבר. למי שולחים משלוח מנות?

השנה, החלטתי, אני שולחת למישהו קצת אחר. למורה שלי לגיטרה. אמנם הוא לא אדם דתי, ולא בטוח שהוא "בקטע" הזה, אבל זה אף פעם לא מזיק לקבל משלוח מנות, ומי יודע - אולי זה יצליח לשמח אותו...

החלטתי – ועשיתי.

ליתר ביטחון, טלפנתי מראש אל הנייד שלו, כדי לוודא שהוא בבית. התברר שטוב עשיתי, כי באמת הוא לא היה שם. למען האמת הוא לא ממש הבין מה אני רוצה, וביקש שאתקשר מאוחר יותר. הפעם כבר היססתי, אבל החלטתי לא לוותר. לרוע המזל, גם בפעם השנייה - הוא עדיין לא היה בבית. להתקשר פעם שלישית? כבר לא היה לי נעים, אבל בכל זאת התקשרתי. והפעם... הוא שוב לא היה בבית...

אבל הפעם הוא גם אמר לי שכנראה שלא יגיע הביתה בשעות הקרובות, ושאם אני רוצה אני יכולה להביא את זה לאמא שלו. היא אשה מבוגרת ובודדה, והיא תשמח מאד אם מישהו יבקר אותה.

טוב, אחרי שהתקשרתי כל כך הרבה ושיגעתי אותו, כבר לא היה נעים לי לחזור בי ולסרב, אז החלטתי לעשות כדבריו.

הגעתי לבית, ובאמת פגשתי אשה מבוגרת, עולה מרוסיה שלא מבינה עברית. היא מאד מאד התרגשה שהגעתי, למרות שלא נראה לי שהיא הבינה למה, והיא חבקה ונישקה אותי.

ופתאום... פתאום הכה בי מתוך הבית גל של ריח חזק מאד של גז. ניסיתי לשאול אותה אם היא מבשלת משהו, אך היא לא הבינה. אז נכנסתי לתוך הבית, וגיליתי שאחד הברזים של הגז פתוח! תארו לעצמכם - דירה צפופה, כל החלונות סגורים, הכל מלא בגז – והיא... היא לא הריחה כלום... זה רק עניין של זמן עד שנחנקים, שלא לחשוב מה היה קורה אם היא היתה מדליקה אפילו ניצוץ קטן...

כמובן שסגרתי מיד את הגז, ואווררתי את הדירה...

את ההתעלות שהרגשתי לאחר ה"משלוח מנות" המיוחד הזה – אי אפשר לתאר. בזכות העובדה שהתעקשתי ולא וויתרתי - אני בטוחה שהצלתי אותה מהגרוע ביותר... איך אומרים? הכל משמים.

ואם ליאור כהן תרשה לי, אספר לכן למי זה קרה...

(ועוד הערה קטנטנה שלי: צריך להיזהר מללכת לבתים שלא מכירים. ברצינות גמורה...)

”שְׂמַח? - תְּשִׂמַח!!”

משנכנס אדר - מרבים בשמחה. יש מחמירים כבר מאדר א'. בסדר גמור.

אולם כדי להחמיר - צריך לדעת במה להחמיר...

אז כדאי לעשות קצת סדר בנושא השמחה.

הפעם עדיין לא נדבר על השאלה **מה זו שמחה,**

אלא נעסוק רק בנקודה אחת - **את מי היא אמורה למלא?**

הרמב"ם בהלכות מגילה כותב:

”מוֹטָב לְאָדָם לְהִרְבוֹת בְּמִתְנוּת לְאַבְיוֹנִים (יותר) מִלְהִרְבוֹת בְּסִעּוּדָתוֹ וּבְמִשְׁלוֹחַ

מִנּוֹת לְרֵעֵיוֹ, שֶׁאֵין שְׂמִיחָה גְדוּלָה וּמְפֹאָרָה אֲלֵא לְשִׂמַח לֵב עֲנִיִּים וִיתוּמִים

וְאַלְמָנוֹת וְגֵרִים, שֶׁהַשְּׂמִיחָה לֵב הָאוֹמְלִילִים הָאֵלוּ דוֹמָה לְשִׂכִּינָה...”

השמחה האמיתית - היא לשמח אחרים. לשמח את אלו שזקוקים לכך.

ומי שחושבת שמדובר בהמלצה בלבד, כדאי שתשמע את הדברים הנוקבים שכותב

הרמב"ם על מי שמשמח רק את עצמו:

”וכשהוא אוכל ושותה חייב להאכיל לגר ליתום ולאלמנה עם שאר העניים

האומללים,

אבל מי שנועל דלתות חצרו ואוכל ושותה הוא ובניו ואשתו, ואינו מאכיל

ומשקה לעניים ולמרי נפש - **אין זו שמחת מצווה אלא שמחת פְּרִיסוֹ... ושמחה**

כזו - קלון היא להם שנאמר (מלאכי ב') ”וְיִזְרִיתִי פְּרֶשׁ עַל פְּנֵיכֶם, פְּרֶשׁ חֲגִיכֶם”.

כן, כן - זו שמחה של הבטן... לא שמחה של מצווה. זו שמחה של קלון וביזיון!!!

איך אמר הנביא - הקב"ה רואה בשמחה זו סוג של הפְּרָשָׁה (במחילה מכבודכם) אותה הוא

זורק לאדם בחזרה - על הפנים!!!

כיון שאנחנו מעוניינים בשמחה של מצווה, שמחה ראויה - כדאי שנקדיש מחשבה

במהלך התקופה הקרובה -

האם אנחנו עסוקים ב**לְשִׂמַח אֶת עֲצַמְנוּ**, או שבאמת אנחנו מעוניינים להרבות שמחה

בעולם - **גם אצל אלו שהשמחה אינה מצויה בלבם כל השנה...**

שנזכה לשמחה של אמת!!

"מי שטוב לו - וְשָׂמַח..."

מכירות את השיר שבכותרת?

בואו ננסה ללמוד משיר הילדים - משהו גם לגיל שלנו...

דיברנו בעבר על השמחה - שמתגלה בשלמותה וביִפְּיָה רק כשמשמחים גם אחרים.

אך בעצם, מהי בכלל שמחה?

מה גורם לתחושה הזו, וכיצד ניתן להגדיר אותה?

אז כמו בשיר הנ"ל, גם התורה מלמדת על קשר בין השמחה - לטוב:

"ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ה'".

השמחה היא בעצם תחושה **שטוב לי**. תחושה של **סיפוק** ממה שיש לי, או שיש **בני**.

והתחושה הזו חזקה יותר מכל, כאשר אני זוכר שכל מה שיש לי - הוא מאת ה', מהמקור

של כל הטוב שבעולם. "אשר נתן לך ה'".

אתן הרי מכירות את המשנה **"איזהו עשיר - השמח בחלקו"**.

מה המשנה באה ללמד? מיהו **העשיר**, נכון?

אבל שימו לב שבעצם היא מלמדת אותנו גם מיהו **השמח** - כי המשמעות הטמונה בה

היא **שהשמחה היא ביטוי של עשירות**. אבל לאו דווקא עשירות בכסף, אלא התחושה

וההכרה שאני עשירה כיון שיש בי הרבה, ושכל מה שיש לי - זהו חלקי, זה טוב לי

ומתאים לי.

כי מי שיודע להעריך את מה שהוא, ואת מה שיש לו - הוא השמח האמיתי!!!

ולכן, כשאנו חושבים על הדרך לשמח בחודש אדר, חשוב שנזכור - שהשמחה לא תבוא

רק מכל מיני הלצות - חמודות ככל שתהיינה. אחרי שזה עובר, פתאום שמים לב (מי

שבכלל מנסה לשים לב...) שלא נשאר בתוכנו שום זֶכֶר לשמחה, ולפעמים אפילו נשאר טעם כל

כך ריק... בערך כמו ליצן, אחרי שהוריד את האיפור המחונך המרוחם על פניו....

אם אנחנו באמת רוצים **לשמח** - בואו נקדיש כמה דקות למחשבה - לְמָה בכלל?

מה יש בנו? במה זכינו? והתשובות הן ענקיות. תגידו **בעצמכן**...

אם נדע להתמלא בחודש הקרוב, ולמלא גם את כולם - בְּמוֹדְעוֹת לטוב שזכינו בו,

נזכה לשמחה אמיתית ושלמה, שלא נשכחת גם אחרי שנים...

ביום שישי פנתה אלי אחת מבוגרות האולפנה,
קומונרית של סניף בני עקיבא, ובפיה התלבטות קשה:

האם לקיים את שבת הארגון שחלה באותה שבת, לאחר הרצח הנורא!?

מה לענות לה? האם ראוי שאנחנו נשמח ונמשיך את חיינו כרגיל, בשעה שאחינו סובלים?
בשדרות, בירושלים, או בכלא בארצות הברית...?

מבחינה מעשית - יכולות להיות דעות לכאן ולכאן, אבל מה שברור - צריך להיות מכנה
משותף לכל התשובות:

**ברור שאסור לנו להיות מנותקים מאחינו. ברור שחובה עלינו לחוש חיבור וערבות לכל
יהודי הנמצא בצער, וקל וחומר לצער לאומי.**

**ולאו דווקא כי אנחנו עוזרים לאלו השרויים בצער, אלא כי אנחנו פשוט חלק מהם.
וכשכואב באצבע - כל הגוף מרגיש...**

אבל יש עוד דבר, שלא פחות חשוב שנזכור - שהחיבור שלנו הוא לא רק ברגעים בהם
אנחנו עוצרים את השגרה. גם השמחה שלנו, וגם השגרה שלנו - גם הם חייבים להיות
מתוך חיבור וערבות.

במילים אחרות - מאותה סיבה שבגללה ביטלנו את הצעדה (צעד של האולפנה להזדהות עם
שדרות) **ביום ההלוויות - מאותה סיבה בדיוק אנחנו נקיים אותה, בעזרת ה', בזמן
שתקיים.**

שלא נחשוב חלילה, שפשוט ויתרנו על השמחה הפרטית שלנו לכמה רגעים, ונחזור
לפרטיות שלנו, לעצמנו, כשרגעים אלו יעברו.
גם שמחתנו - היא שמחה של ערבות, שמחה של מצווה. זו שמחה של עם ישראל השמח
באלוקיו, השמח בחלקו. זו שמחה של אחדות סביב כל אלו הנמצאים בצרה ובשביה
ודורשים מאיתנו להתחזק בשמחה ובאמונה.

משם השמחה צריכה לבוא, וכך היא צריכה גם להיראות!!

אז מה עניתי לאותה קומונרית?

אני צרפתי את דעתי לדעתם של גדולים ממני, שכבר אמרו לה, שאפשר ונכון לקיים "שבת-ארגון",
ולהקפיד שזו לא תהיה שבת של הוללות ושמחה פרטית, אלא שבת של חיבור למסרים האמיתיים שלה -
שבת של חזון, של אחריות, ושל עמידה איתנה מול כל המשברים שבדרך.

תודה למורה רינה לוי, וליסמין אלפסי, שתרמו לחידוד הדברים - כל אחת בדרכה...

סיבה למסיבה...

בפורים - הכל תחפושת.

למה?

תחשבו לרגע איך אנחנו נראים:

ליצנים, ריקודים, קופצים, שרים ואוכלים, ויש כאלה שאפילו משתכרים...

למה לנו כל זה? מה יוצא מזה? האם זה לא סתם? ריק?...

האם יש בכלל סיבה למסיבה?

אז הגעתי למסקנה שבפורים - הכל תחפושת.

כן, כלפי חוץ זו שמחה בדיוק כמו שאַחַמַּד שמח - עם ירי הקפצונים, וכמו שאַיִן שמח -

עם היין... **סתם** שמחים...

אבל זו רק תחפושת.

כי מבפנים - למרות שלא תמיד ניתן לראות - זו שמחה אחרת לגמרי!

כי מי שכל השמחה שלו היא רק בזכות היין, ואין עוד מלבדו - אוי לה לאותה שמחה...

אבל לנו - לנו הרי יש את כל הסיבות לשמח - ולכן, זה בדיוק מה שאנחנו עושים.

אנחנו שמחים - כמו ששמחים! בלי שום הסברים, בלי שום מסרים. פשוט - שמחים.

תזכרו את המָסָר -

מי שיש לו באמת סיבה לשמח - יכול לשמח גם "בלי סיבה"...

.....

...אבל אם כבר דיברנו, אז לפני שנסיים - תרשו לי "להשחיל" עוד מילה:

נכון, בפורים שמחים גם בלי יותר מדי מסר. זה שאנחנו מה שאנחנו - זו סיבה מספיק

טובה לשמח, וזה המסר הכי גדול...

אבל - כמה רגעים לפני שנתחיל לְקַפֵּץ מְאוֹשֵׁר - נבדוק נא לרגע, האם אנחנו באמת

זוכרים מי אנחנו?

האם אנחנו בטוחים שהשמחה שלנו באמת תהיה פשוט שְׂמִיחָה - שְׂמִיחָה ופְּשׁוּטָה?

איך נוודא שהשמחה לא תהיה מין דבר שיהפוך אותנו לאחמד ואיין, חלילה?

רק אם אנחנו באמת מלאים במשמעות, ומבינים מאיפה זה בא

ונוכל פשוט לשמח - גם בלי סיבה למסיבה...

"ונהפוך הוא..."

בכל שנה, כשמדברים על "ונהפוך הוא", אני נזכר בסיפור הידוע על הַרְשִׁילָה. בכל יום שישי, כשהיה הולך לטבול במקווה לכבוד שבת, היה מקבל מאשתו חולצה נקייה ומגוחצת, בליווי תזכורת "אל נא תשכח, יקירי, להפוך את החולצה לפני שאתה לובש אותה" (כיון שהיא באה הפוכה מהכביסה...). אך למרבה הבושה, תמיד היה הרשילה חוזר הביתה כשהתפרים מתנוססים כלפי חוץ, לקול אנחותיה של אשתו. לאחר חודשים של ניסיונות נואשים החליטה האישה ליטול את הגורל לידיה, ולפני שמסרה בידו את החולצה... הפכה אותה בעצמה! אך, כצפוי, בדיוק באותו שבוע עלתה בזיכרונו העמום של הרשילה הבקשה הישנה של אשתו, והוא החליט לשמח אותה, הפך את החולצה, וכך חזר לביתו בגאווה, כשהתפרים מפארים את חולצתו. כשביתתה האישה בפניו את מר גורלה, אמר לה הרשילה: "ראי זה פלא, גם את הפכת לי את החולצה, וגם אני הפכתי אותה, ובכל זאת היא נשארה הפוכה..."

וכעת - למָסָר.

בספרי החסידות מופיע שלכל מילה שלילית בלשון הקודש, ניתן למצוא תיקון וניגוד במילה בעלת אותן אותיות, אבל בסדר שונה. למשל - ה"עֲנָג" וה"נָעַע" הם שני הפכים, אשר בנויים מאותן אותיות - ורק הַסָּדֵר עושה את ההבדל.

ומה ניתן ללמוד מכך?

אמר לי פעם חבר, שעבר תקופה לא קלה:

לכל אחד יש בחייו "תיק" - מטען או קושי שהוא חוֹנֵה בחיים. השאלה היא מה הוא עושה בו. יש אחד שכל ימיו יסחב את התיק על גבו, ויזעק תחת כובד המשא, אַחַר ימציא עגלה או פטנט אחר להקל מעל משאו, ואילו השלישי ישתמש באותו "תיק" עצמו - כסולם ומדרגה לטפס בה לגבהים, שאליהם לא הגיע קודם לכן.

מתברר שהטוב או הרע אינו תלוי (רק) במאורע כזה או אחר. הוא מושפע בעיקר מהצורה שבה האדם מתייחס למאורעות אותם הוא חוֹנֵה. אם רק "מסדרים" בראש את הדברים בצורה הנכונה, הרי שניתן להמתיק גם את מרירות הנגע, ולצאת מהמשבר אל הענג. הכל עניין של זווית ראייה...

במגילת אסתר – אכן הופיע **והתגלה** מה שבדרך כלל **נסתר**. בסיפור המגילה זכינו לראות עין בעין, איך בסופו של דבר גם הדברים שנראו בתחילה כשיא השבר, הפכו בעצמם לשמש סיבה למסיבה; איך פור המן הפך לַפּוֹרְנוֹ, ואיך העץ אשר הכין – עליו נתלה.

לא תמיד הדברים ניכרים כל כך, אבל מתוך הגילוי של המגילה נלמד גם לתקופות של הסתר – להעמיק את מבטנו ולהעצים את אמונתנו - **כי אם רק נדע למצוא את הכיוון הנכון להביט על הדברים – נדע למצוא גם בהם את הטוב.**

”פורים לנו - שכח את הכל...”

אני לא יודע אם אתן עוד מכירות את השיר שבכותרת. ככה שרו כשאני הייתי ילד...
מה רצה המשורר לומר בכך? שכדי לשמוח, עזוב הכל. שכח את הצרות, שכח את
הקשיים, שכח הכל. אולי אפילו תשתה משהו. זה בטח יעזור...

רק אם תשכח - תשמח!

יש כאלה שכך ניגשים אל השמחה. מדחיקים את כל מה שמפריע, ופורסים מסכה של
חיוך על הפנים. כך בפורים, וכך גם במהלך כל החיים.

זו לא שמחה - זו בריחה!!

בשבת הקרובה נקרא, בע"ה, את פרשת זָכֹר - "זָכֹר את אשר עשה לך עמלק..."

ואם כבר הזכרנו - נציין שיש מחלוקת בין הפוסקים האם אישה חייבת בקריאה זו, ולכן
ראוי לכל אחת לבוא ולשמוע את הקריאה, ואם את לא מצליחה - לפחות לקרוא מהחומש
(סוף פרשת כי תצא) - ולומר מראש "בלי נדר", כדי לא להתחייב גם לשנה הבאה.

שבת זכור הפכה לשבת של שמחה מיוחדת בישיבות ובאולפנות, ולכאורה זה מאד מוזר -
הרי על מה קוראים בשבת זו?

על עמלק, שהרג והכה בנו. על מלחמה והשמדה, על מלחמת הקיום שנגזרה עלינו מרגע
לידתנו - מהרגע הראשון שהפכנו לעם, על אבות האנטישמיות שצאצאיהם הולכים
בדרכם עד היום....

ומכל זה אנחנו עוד עושים שְׂמֵחָה?

יותר מתאים לקרוא בשבת זו "שְׂכַח את אשר עשה לך עמלק" - שכח את הצרות. שכח
את הכל. שכח - ושמח!

כנראה שהאמת היא, שמי שלא מסוגל לזכור את הקשיים, ולהבין שלמרות הכל יש לו
על מה לשמוח - לא יודע מהי שמחה.

דווקא שנאת עמלק, דווקא הקשיים, מלמדים אותנו שכנראה יש בנו משהו גדול,
שכולם מסביבנו מזהים - ורק אנחנו לפעמים שוכחים.

רק אם נזכור - ולא נשכח, נתחזק - ולא נברח, רק אז באמת באמת נשמח!!

משלוח מנות

הגיע הזמן לרענן את הזיכרון בהלכות פורים הקרב ובא.

והיום - משלוח מנות:

- כל אדם מישראל חייב לתת ביום פורים לפחות משלוח אחד לחברו, כדי להרבות שמחה ואחוה.
- זכור, מלחמות עמלק בישראל התחילו בעקבות פירוד בעם. גם במגילה - "ישנו עם אחד מפוזר ומפורד", וגם במדבר - כשעמלק היכה את "הנחשלים", אלו שיצאו מתוך ענני הכבוד, ולא היו מאוחדים עם הכלל.
- לכן, ביום זה אנחנו מרבים אחדות, כמו בימי מרדכי "לך בנוס את כל היהודים". שהרי האחדות היא זו שעמדה לנו והביאה לנס.
- גם אתן צריכות לקיים את המצווה, ורצוי שתבחרו מישהי שאתן שולחות אליה באופן אישי, ולא במסגרת ה"פרויקט" המשפחתי.
- רצוי להעביר את המשלוח על ידי אדם אחר, שליח. אפשר לשלוח חברה, או אחות.
- המשלוח אמור להכיל לפחות שני סוגי מאכלים. רצוי שמאכלים אלו (או לפחות שניים מתוכם) יהיו מתאימים לאכילה בסעודת פורים, ולא רק ממתקים. כיון שיש פוסקים שאומרים שעיקר המצווה היא להעניק זה לזה את סעודת הפורים.
- לפני שאנחנו מחליטים למי לשלוח - כדאי להיזכר במטרה של המצווה: להרבות אחדות ואהבה.
- לכן ראוי לתת את המשלוח למי שאנו מרגישים שיש מה לשפר בקשר בינינו לבינו, מי שהמשלוח יכול לקרב בינינו, מי שזקוק לאותה קרבה. לאו דווקא לחברים הקרובים והמקובלים ממילא.
- את מצוות משלוח מנות אפשר לקיים רק ביום הפורים, ולא בלילה. לכן, מי שמביאה משלוח מנות למסיבת פורים באולפנא - לא יצאה ידי חובה. זה אולי נחמד ויפה, אבל צריך לשלוח שוב למחרת...

שנוכה לשמחה אמיתית ושלמה, מתוך אהבה ואחוה שלום ורעות!

מתנות לאביונים

- כל אדם מישראל חייב לתת מתנת-צדקה ביום פורים, לפחות לשני עניים. גם מצווה זו, כמו משלוח מנות, מבטאת אחדות וערבות הדדית. לא ייתכן שחלק מהעם ישמח, יאכל וישתה, ואלו שאין להם יישארו בצער ועצבות.
- גם **אתן** צריכות לקיים את המצווה, אם יש לכן כסף משלכן. ואם לא - תוכלו להשתתף במצווה על ידי הצטרפות להורים, או בסיוע לאלו שמחלקים את הצדקה.
- ה"מתנה" אמורה להיות מאכל או כסף, **שמספיק לפחות לסעודה אחת** עבור העני. בזמננו יש אומרים שכל מתנה צריכה להיות בשווי של מנה פלאפל, למשל.
- המתנה אמורה **לשמש את העני ביום הפורים עצמו**, ולכן יש לתת מאכל שראוי לאכילה באותו יום, או כסף מזומן שאפשר לקנות בו מיד. מי שתורם את הכסף לארגון חסד, כדי שייתן זאת בשמו לעניים, צריך לוודא שהצדקה מחולקת ביום הפורים (או לפני) ולא לאחריו. במעלות - ארגון "קרן חסד" מחלק מתנות לאביונים ביום פורים, ואפשר להעביר להם מראש את הכסף (כבר עכשיו) ולמנות אותם לשליחים שלנו לקיים את המצווה.
- העיקר במצוות מתנות לאביונים - הוא השמחה שזה גורם לעני. ולכן יש זכות גדולה למי שמשמח ביום הפורים את השרויים בצער, את אלו שקשה להם. כבר הזכרנו שהרמב"ם כותב על מי שמשמח אחרים, שהוא **"דומה לשְׂכִינָה"**!! ואין צורך להוסיף עד כמה זכות זו גדולה.
- כפי שלמדנו - ראוי להשקיע יותר זמן, כסף ותשומת לב - במתנות לאביונים, מאשר בסעודת פורים או במשלוחי מנות. כך נזכור שהמטרה איננה לשעשע את עצמנו, אלא להרבות שמחה היכן שהיא באמת חסרה ונחוצה.

לסיום, נזכיר שהיום - ז' באדר, יום פטירת משה רבנו.

יום זה נקבע על ידי הרבנות הצבאית גם כיום זיכרון לחללי צה"ל שלא נודע

מקום קבורתם (בכך הם דומים למשה רבנו שלא נודעה קבורתו).

יהיו הדברים לעילוי נשמתם.

לָמָּה מֵתַחֲפָשִׁים?

בוקר טוב בנות, מישהי יודעת מי אני?

חשבתן על זה שבעצם אנחנו לא באמת יודעים מי הם באמת האנשים שסביבנו? אפילו על **עצמנו** - אנחנו לא תמיד "סגורים". פעם אנחנו חושבים על עצמנו דבר אחד, ואחרי יומיים - מרגישים אחרת. פעם בטוחים שאנחנו "הכי הכי", ופעם - מרגישים "באדמה" אם לא "בַּזְבָּל"...

כך ברא ה' את **העולם** - **נעלם**. האמת מסתתרת ומתחפשת לה כל הזמן.

ואולי טוב שכך, כי בינינו - מי היה יכול לחיות אם כל הזמן היה יודע את האמת? :

- את האמת על **הסכנות** שיש בעולם, המזיקים והכוחות הרעים שמסתובבים להם.

- את האמת על הדרך הארוכה שעוד לפניו, ועל **הקשיים** שיצטרך להתמודד מולם.

- וגם - את האמת על **עצמו**, על **התכונות** הרעות שיש בו, על **העברות** שלו.

ותחשבו, שלא רק האדם היה יודע את האמת על עצמו, אלא גם כל אלו שסביבו...

אז אולי טוב שה' נתן לעולם אפשרות להסתיר מה שצריך, ולגלות רק את מה שעוזר.

זו אחת הסיבות שאנחנו **מתחפשים** בפורים. לזכור שה' מנהיג את העולם בהסתר,

ומתגלה רק מתי שזה טוב. אבל גם כשהוא מסתתר - הוא נשאר, והוא מנהיג והוא ואין

בלתו. כך הרי היה במגילה: ה' הסתיר פניו - כדי שנזעק ונחזור בתשובה, והתגלה

בדרכים שגם הם מסתתרות, כאילו במקרה - כדי לשלוח את הישועה.

ויש עוד סיבות לתחפושת:

- **שמחה** - להרבות שמחה בפורים.

- **ליזכור את הנס** - איך רבים מעמי הארץ, האויבים, היו "מתְיַהֲדִים" - מתחפשים

ליהודים, כדי להינצל מנקמתנו.

ונסיים בסיבה אחרונה, וקצת הפוכה -

לפעמים, דווקא **התחפושת** - **חושפת** משהו מבפנים. בפורים, ביום ש"נכנס יין ויוצא

הסוד", אנחנו מרשים לעצמנו לגלות מה היינו באמת רוצים להיות. לא תמיד חושבים

על זה, אבל התחפושת מלמדת (בצורה נסתרת או גלויה) על העולם האמיתי שלנו, על

הרצונות שלנו. ואולי - זה מה שאנחנו באמת...

אז מה אתן באמת רוצות להיות?

קריאת מגילה

- קריאת המגילה נועדה לפרסם את נס הפורים, ולזכור את חסדי ה'.
- את המגילה יש לקרוא **פעמיים** - פעם בלילה ופעם בבוקר. לכן צריך להקפיד ללכת לבית הכנסת גם בבוקר, או להצטרף לקריאות שמתארגנות עבור הנשים בבוקר יום פורים.
- גם **נשים חייבות** במצוות קריאת מגילה. ושתי סיבות לדבר:
  - א. גם עליהן נגזרה השמדה, והן ניצלו ממוות כמו כולם.
  - ב. עיקר ההצלה באה באמצעות אישה - אסתר.
- מצווה לקרוא את המגילה **ברוב עם**, ולכן לא רצוי לארגן מניינים קטנים לקריאת המגילה. (אבל אם מדובר במניין שמיועד לאנשים שלא יבואו לבית כנסת, כמו במתני"ס, או ביישובים "חילוניים" - מותר וראוי לארגן זאת)
- צריך לשמוע את כל המגילה **ברצף**, ולא לפספס אף מילה. מי שלא הצליחה לשמוע חלק מדברי הקורא, **תשלים מיד** מתוך המגילה או החומש שבידיה, עד שתצטרף שוב לקריאת החזן. **אי אפשר לדלג** על קטע ולהשלים אותו אחר כך.
- בשעת הקריאה צריך להתרכז במצווה, ולא להתעסק עם דברים שיגרמו לנו "לפספס" מילים.

ואם כבר דיברנו על "עיסוקים אחרים" - יש לי עוד הערה חשובה מאד:

- פיקוח נפש דוחה את כל המצוות (כמעט), ומי שלא מסוגלת לקרוא את המגילה בלי להתעסק עם חומרים מסוכנים - שתשקול פעמיים אם ללכת...
זה לא מצחיק! מדובר בדברים מסוכנים באמת!!
ראיתי כבר אצבעות שנחתכו, עיניים שהתמסמרו, כוויות ופצעים - כתוצאה מהשעשוע הלא מצחיק של חומרי נפץ.
ומי שלא רוצה לשמוע - שתשמור את הסכנות לעצמה, ולא תעשה זאת ליד אחרים שלא חטאו ולא פשעו.

ויהי רצון שנזכה לשמחה אמיתית, מתוך אמונה ובטחון בה'!

ושמירה על בטיחות מצידנו...

תענית אסתר

בסרט הזה כבר היינו, לא? ... שכחתם את הסוף??!
ראו זה פלא, בכל שנה מחדש כאילו שוכחים מה קרה, כאילו שוכחים את הסוף הטוב -
וצמים את "תענית אסתר".

למי שלא יודעת, רק נזכיר שיש שני הסברים לקביעת תענית אסתר:

- יש מסבירים שזה **לזכר התענית של שלושה ימים שקבעה אסתר** לפני שנכנסה אל המלך, כדי להזמין אותו למשתה ולהציל את עם ישראל. באותה שנה היה הצום בימי הפסח, אך אנו עושים לו זְכָר קצר, של יום אחד, בצמוד לפורים.
- יש מסבירים שתענית זו היא **לזכר התענית שכל ישראל התענו ביום י"ג באדר**, יום המלחמה בשונאים. כי כך דרכם של ישראל, לצום ולהתפלל בעת מלחמה.

אבל כך או כך, מדוע בכלל לזכור את ימי הצער, כעת, לאחר שהכל כבר מאחורינו?! הרי כעת צריך להתמקד בשמחה ובישועה, ולא בצום ובזיכרון המלחמה!!

כנראה שצריך להסתכל על הדברים קצת אחרת.

כי יש כאלה שרואים את כל הצרות והמשברים כ"תקלה היסטורית", שברוך ה' באה לידי סיום. טוב היה אם לא היו באים לעולם, וממילא עדיף לשכוח מהם כמה שיותר מהר...

אבל האמת היא, שהקשיים, התפילות והזעקה - הם חלק בלתי נפרד מתהליך ההתקדמות שלנו, מתהליך הגאולה.

חז"ל לומדים **ממגילת אסתר** את העיקרון הידוע של "קִמְעָא קִמְעָא" - של גאולה שבאה לאט לאט, שלב שלב. עליות וירידות, קשיים ונקודות אור. על גאולה זו נאמר (תהלים כב) "למנצח על **איילת השחר**" - האור שעולה אט אט, מתוך שיא החושך. וגאולה זו נקראת בסוף אותו פרק בתהילים - "**עם נולד**" - לידה חדשה של עם ישראל.

כי כמו לידה, שבאה מתוך קושי ומשבר, אך מביאה חיים חדשים, כך היא גאולתן של ישראל - מכל קושי צומח אור חדש.

לכן, בכל שנה, כשאנו ניגשים לשמחת הגאולה, אנו זוכרים את כל הדרך... אנחנו לומדים לשמוח לצד זיכרון הקושי, ואולי דווקא מתוכו.

"עד דלא ידע"

היום, ז' באדר, הוא יום פטירת משה רבנו.

אתן יודעות מה הקשר בין פורים למשה רבנו?

טוב, זה לא כל כך קשה - בוודאי רובכן מכירות את המדרש, שמספר, שהמן שמח על כך שהגורל נפל לו בחודש אדר, בגלל שבחודש זה חל יום **פטירתו** של משה רבנו. הוא רק שכח שזה גם יום **ההולדת** של משה, ולכן הכל התהפך לו בסוף...

אבל יש לי שאלה אחרת, יותר קשה -

מה הקשר בין **הקבר** של משה, לבין פורים? (רמז - תקראו ת'כותרת...)
מצאתן?...

"**ולא ידע** איש את קבורתו", כך נאמר על משה רבנו - שקברו לא ידוע ולא יכול להיוודע לאיש, ובפורים - כולנו מכירים את החובה להתבסס "**עד דלא ידע** בין ארור המן לברוך מרדכי". (רק נעיר בסוגריים, שכמובן שנשים פטורות מהחובה הזו, או יותר נכון - ממש אסורות בכך...)

ומה אפשר ללמוד מהביטוי המשותף "**לא ידע**" - שבשני המקומות?

יש אנשים (לא אתן, חלילה...) שחושבים ש"עד דלא ידע" - של פורים, הוא חוסר דעת

במובן הנמוך של המשפט. מותר קצת "**לרדת** מהדעת", להוריד את הקף, לוותר על

מחויבות למוסר או לצלם אנוש. בקיצור - מותר להיות קצת בהמה...

אבל האמת היא - ש"איבוד הדעת" במקרה הזה נושא משמעות הפוכה לגמרי, שאותה

צריך ללמוד מקברו הנעלם של משה.

כי העובדה שמקומו לא נודע, נובעת דווקא **מהגדולה** המופלאה כל כך של משה, שלא

ניתנת לתפיסה ולהבנה. העובדה שמדובר במשהו כל כך גדול ונשגב, היא זו שהפכה אותו לבלתי ידוע.

גם אנחנו, בפורים, אמורים **להתרומם** קצת, לוותר על ההיגיון המוגבל, ולאפשר לעצמנו

להתחבר לדברים **שמעל ומעבר לדעת** שלנו. בפורים אנחנו מגלים לעצמנו, למשל, שגם

כשלא ברור לנו מה יותר חזק אצלנו, מרדכי או המן, בכל זאת אנחנו תמיד נשארים של

ה', בכל מצב וללא תנאי, גם בלי שנדע כיצד ולמה...

לסיום, נזכיר שיום זה נקבע על ידי הרבנות הצבאית

כיום זיכרון לחללי צה"ל שלא נודע מקום קבורתם (בכך הם דומים למשה רבנו).

יהיה הלימוד לעילוי נשמתם.

שמחת אדר - בלי כיסוי?

חייבים לומר את האמת - יש לנו על מה לשמוח בחודש אדר! ברוך ה', אתן זכות מדי שנה להרבה עשייה חיובית, בניה ונתינה בחודש הזה. כבר הספקתן לארח ולשמח כאן ילדים רבים, לשמוח עם קשישים ובעלי צרכים מיוחדים, וכלל התושבים - בצעדה שעשיתן, ובהמשך נהיה שותפים גם להכנת משלוחי מנות לנזקקים עם קרן חסד. באמת יישר כוח לכל העוסקות במצווה!! ברוך ה', אתן גם מקפידות על שמחה שאיננה על חשבון אחרים, וכבוד החברות והמורים נשמר, כמו שצריך. אני גם שמח שאתן נשמרות מסכנות מטופשות של נפצים למיניהם, שאין קשר בינם לשמחה. על הכל - יישר כוח לכן!!

אבל לכל אחד יש איזו חולשה. משהו שקשה או מפריע לו במיוחד. תתפלאו - אבל גם אני בן אדם, וגם לי יש כמה חולשות. אז מה בכל זאת מפריע לי? תראו, אני לא יודע אם הרב שלכן הסביר לכן, אבל אחד הדברים שעמדו לזכותנו והביאו לישועה הגדולה בימים ההם, היה כוח הצניעות. כך מלמד אותנו המהר"ל מפראג. בזכות הצניעות - זכתה אסתר להתחבב על המלך ולהניע את גלגלי ההצלה, ובזכות העבודה הפנימית והנסתרות שלה - זכינו לגלות מתוך הסתר הפנים את הישועה הגדולה. אפשר לומר שמבחינה מסוימת - חג הפורים הוא חג של ניצחון הצניעות הפנימית על הגדולה המוחצנת של המן. לאור כל זה - פשוט לא מסתדר לי, צורם לי, כואב לי וחורה לי - שדווקא כעת יש כאלו שמרשות לעצמן לפגוע בעניין הזה. זו תמיד בעיה - אבל עכשיו פי כמה!!! מה אומר לכן? - קשה לי להעיר לכן, אבל הפעם יהיה לי עוד יותר קשה לשתוק. נכון - זה עלול לפגוע בשמחה, באווירה הטובה, ואולי אפילו בכוחות העשייה, אבל אין מה לעשות - זה בידיים שלכן. כי אין כמו השמחה של אדר, אבל כששמחים - צריך להיות לזה כיסוי...

קריאת מגילה

תרשו לי לפתוח בשאלה יפה, ששאלה אותי לפני כשבוע, ילדה (לא שלי...) **בכיתה ד'!!** :
 למה בפורים לא אומרים הלל? וכי זה לא נס מספיק חשוב?
 שאלה יפה, אבל מה שיותר יפה הוא שהיא גם זכרה את שלושת התשובות שלימדתי אותה על פי
 הגמרא, ועוד לימדה את זה למחרת בכיתה. נראה אתכן....
 אז הנה 3 התשובות בקיצור :

- א. אכן - צריך לומר הלל, אבל קריאת המגילה היא ה"הלל" של פורים.
  - ב. לא אומרים הלל - כיון שהנס היה בחוץ לארץ.
  - ג. לא אומרים הלל כי הגאולה לא הייתה מלאה. עדיין נשארנו עבדי אחשוורוש, ואי אפשר
 היה לומר, כמו בהלל: "הללו עבדי ה'".
- זהו. נראה מי תזכור את זה, אפילו רק עד מחר...

אבל כעת נעבור להלכות והנחיות חשובות בקשר לקריאת המגילה. שימו לב :

- את המגילה יש לקרוא **פעמיים** - פעם בלילה ופעם בבוקר. לכן צריך להקפיד ללכת לבית הכנסת גם בבוקר, או להצטרף לקריאות שמתארגנות עבור הנשים בבוקר יום פורים.
- גם **נשים חייבות** במצוות קריאת מגילה. ושתי סיבות לדבר :
א. גם הן ניצלו מגזירת ההשמדה. ב. עיקר ההצלה באה על ידי אשה - אסתר.
- צריך לשמוע את כל המגילה **ברצף**, ולא לפספס אף מילה. מי שלא הצליחה לשמוע חלק מדברי הקורא, **תשלים את החסר מיד** מתוך המגילה או החומש שבידיה, עד שתצטרף שוב לקריאת החזן. **אי אפשר לדלג** על קטע ולהשלים אותו אחר כך.

השנה, פורים חל במוצ"ש, וחשוב לשים לב להלכות הבאות :

- כמו בכל מוצ"ש, **אסור** לעשות שום **מלאכה**, או להתכוון למסיבה, לפני הבדלה. לכן צריך לומר "ברוך המבדיל בין קודש לחול", ואז מותר להתחיל בהכנות.
- כמו כן, **אסור לאכול ולשתות** עד לאחר ההבדלה על היין וקריאת המגילה. (כאן לא עוזרת אמירת "ברוך המבדיל...")
- **שימו לב וזיכרו :** בנות שמגיעות לאולפנה לקריאת המגילה - **יקפידו לעשות הבדלה בבית, לפני** שהן יוצאות (ואז יוכלו לאכול או לשתות משהו קל בלבד).
 לאחר שמיעת המגילה אפשר לאכול כרגיל.

פורים שמח!!

